

Pomniki wdzięczności - mitologizacja pamięci

Ekspozycja opowiadająca o zbrodniach wyrządzonych przez Armię Czerwoną na Mazurach w 1945 r. i powojennej propagandzie komunistycznej, w którą wpisywały się tzw. pomniki wdzięczności. Wystawa przygotowana przez historyków Instytutu Północnego im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie oraz Polskiej Akademii Nauk. Jej premiera odbyła się w czerwcu 2021 r. w Olsztynie w sąsiedztwie Pomnika Wyzwolenia Ziemi Warmińskiej i Mazurskiej, który po początku lat 90. nazywany był Pomnikiem Wdzięczności dla Armii Czerwonej.

Ludność regionu po wejściu Armii Czerwonej do Prus Wschodnich w 1945 r. przeżyła prawdziwą gehennę. Czerwonoarmiści swoją obecność na terenach niedawnego okupanta zaznaczyli falą morderstw, gwałtów i grabieży. Mimo to, po wojnie komunistyczna propaganda utrwalała obraz zasług wojsk rosyjskich, które na bagnietach miały przynieść wolność Warmii i Mazurom. W efekcie w regionie powstało wiele tzw. pomników wdzięczności, do których przewrotnie nawiązywała wystawa.

Wystawa prezentowała była od 16 lipca do 13 sierpnia 2021 r. na placu przez Muzeum Ziemi Piskiej.